Nummer VN2024-009944
Directie rve economie

Gemeente Amsterdam

College van burgemeester en wethouders B&W

Voordracht voor de College vergadering van 09 juli 2024

Portefeuille
Bestuursdienst (8)
Economische Zaken (24)

Agendapunt
B25

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

Instemmen met de raadsinformatiebrief en kennisnemen van de verkenning en het advies voor het Nieuw Amsterdams Verbond

Het college van burgemeester en wethouders besluit

1. In te stemmen met de raadsinformatiebrief Advies Verkenning Nieuw Amsterdams Verbond.

2. Kennis te nemen van het adviesrapport "Verkenning Nieuw Amsterdams Verbond" waarvan de belangrijkste punten zijn:
a. Er is een andere manier van samenwerken nodig tussen bedrijven, de gemeente en maatschappelijke initiatieven in de verschillende wijken van de stad;
b. Vanuit een gedeeld gevoel van verantwoordelijkheid voor de toekomst van Amsterdam moeten extra middelen, menskracht, kennis en netwerken worden ingezet in de stad, vooral daar waar de brede welvaart achterblijft, om de leefbaarheid in de breedste zin van het woord te versterken;
c. Bedrijven willen beter samenwerken met de gemeente en zich inzetten voor maatschappelijke opgaven. Deze samenwerking moet door de stad worden ondersteund;
d. Er wordt geadviseerd om een bedrijven liaison office op te zetten dat de communicatie en samenwerking tussen de gemeente Amsterdam en grote bedrijven verbetert. Hier is al een start mee gemaakt vanuit de directie Economische Zaken en Cultuur;
e. Maatschappelijke initiatieven in verschillende wijken zijn essentieel voor het aanpakken van de grote maatschappelijke opgaven. Er is echter sprake van grote versnippering binnen de gemeente in het aantal programma's voor samenwerking met het bedrijfsleven en/ of maatschappelijke initiatieven. Voordat nieuwe samenwerkingsprogramma's worden opgezet, moet er eerst een gemeentebrede analyse worden uitgevoerd om te bekijken wat er al bestaat;
f. Het Nieuw Amsterdams Verbond moet worden ontwikkeld als een vereniging die nieuwe vormen van samenwerking op basis van gelijkwaardigheid faciliteert. Er is veel bereidheid en energie om samen te werken aan maatschappelijke initiatieven in Amsterdam. De komende periode zal worden gebruikt om te onderzoeken hoe de vereniging kan opereren, met als doel verdere versnippering tegen te gaan en te onderzoeken of kan worden aangesloten bij een bestaande organisatie. De vereniging wordt gezien als een cadeau aan de stad ter ere van de 750ste verjaardag van Amsterdam, en zal dienen als een platform voor ondersteuning en samenwerking tussen bedrijven, gemeente en maatschappelijke initiatieven;
g. Het Nieuw Amsterdams Verbond kent verschillende onderdelen, waaronder een portfolio van maatschappelijke initiatieven en tafels. Het portfolio bevat zowel bewezen betrouwbare initiatieven met impact als vernieuwende projecten en wijkgerichte wensen, waaraan bedrijven zich kunnen verbinden. De tafels brengen bedrijven en maatschappelijke initiatieven samen om vraag gestuurd te bespreken wat nodig is aan kennis, netwerken, uren, enzovoort.

Kernboodschap

Van februari tot mei 2024 onderzocht Nina Tellegen hoe bedrijven kunnen bijdragen aan de brede welvaart in Amsterdam door succesvolle initiatieven financieel en in-kind te ondersteunen. Het onderzoek richtte zich op grote bedrijven, met mogelijke uitbreiding naar het MKB en vermogende Amsterdammers. De verkenning zal verder worden uitgewerkt met als doel het Nieuw Amsterdams Verbond te lanceren rond de start van de viering van Amsterdam 750.

Bestuurlijke achtergrond

Burgemeester Halsema heeft tijdens de Staat van de Stad op 22 mei 2023 het Amsterdamse bedrijfsleven en ondernemers uitgenodigd om partners te worden in een Nieuw Amsterdams Verbond.

Op 29 september 2023 heeft raadslid Schmit (D66) het initiatiefvoorstel Amsterdam Investeringsfonds ingediend en gevraagd om een bestuurlijke reactie van het college.

Op 13 februari 2024 heeft het college middels een raadsinformatiebrief gereageerd op het initiatiefvoorstel getiteld Amsterdam Investeringsfonds en aangegeven dat er twee initiatieven zijn gestart die aansluiten bij de doelstellingen van het voorstel: het Nieuw Amsterdams Verbond en het Amsterdams Social Impact Fonds. Het onderzoek naar de oprichting van een Social Impact Fonds in Amsterdam, gericht op het lokaal financieren van sociale ondernemingen met als doel hogere maatschappelijke rendementen te behalen, wordt medio juni/juli 2024 opgeleverd door Sociaal Impact Fonds Rotterdam en Social Finance NL.

Bestuurlijke prioriteit

Coalitieakkoord 2022 – 2026: de beoogde toekomst waarin alle Amsterdammers een kansrijk leven kunnen leiden alleen gestalte kan krijgen als 'we zoveel mogelijk krachten bundelen. Publiek en privaat.'

Wettelijke grondslag

Art. 160, lid 1 onder a Gemeentewet: Voeren dagelijks bestuur van de gemeente.

Art. 169 lid 1 en 2 Gemeentewet: Het college en elk van zijn leden afzonderlijk zijn aan de raad verantwoording schuldig over het door het college gevoerde bestuur. Zij geven de raad alle inlichtingen die de raad voor de uitoefening van zijn taak nodig heeft.

Onderbouwing besluit

Aanleiding

De gemeente Amsterdam is verantwoordelijk voor de welvaart en het welzijn van haar inwoners, maar de complexiteit en hardnekkigheid van sommige problemen in de stad vragen om een gezamenlijke aanpak. In haar Staat van de Stad toespraak in mei 2023 benadrukt Burgemeester Halsema de noodzaak van samenwerking waarbij succes niet alleen wordt gemeten in economische groei, maar ook in de afname van armoede, vermindering van ongelijkheid en gezamenlijke oplossingen voor de uitdagingen van deze tijd. Ze pleit daarom voor een Nieuw Amsterdams Verbond om grote maatschappelijke problemen gezamenlijk aan te pakken en de welvaart eerlijker te verdelen.

Ook in het coalitieakkoord 2022 - 2026 staat dat de beoogde toekomst waarin alle Amsterdammers een kansrijk leven kunnen leiden alleen gestalte kan krijgen als 'we zoveel mogelijk krachten bundelen. Publiek en privaat.'

Daarnaast sluit de Verkenning Nieuw Amsterdams Verbond aan bij het initiatiefvoorstel Amsterdam Investeringsfonds van raadslid Schmit (D66) van 23 september 2023[1].

1. In het initiatiefvoorstel wordt ook gesproken over een lage inlegdrempel waardoor bewoners kunnen inleggen in een fonds. Het college heeft eerder aangegeven dat dit niet binnen de scope van de verkenning valt.

Ad 1.
In de raadsinformatiebrief wordt de gemeenteraad geïnformeerd over de verkenning en ontwikkeling van het Nieuw Amsterdams Verbond, een initiatief dat nauw verwant is aan eerdere voorstellen en doelstellingen van de gemeente Amsterdam.

Ad 2.
Verkenning
Per 1 februari 2024 is Nina Tellegen, oud-directeur van de Amsterdam Economic Board, aangesteld als verkenner om nieuwe vormen van samenwerking tussen bedrijfsleven, gemeente en maatschappelijke initiatieven te onderzoeken. Nina Tellegen heeft meer dan 100 gesprekken gevoerd met vertegenwoordigers van het bedrijfsleven, maatschappelijke initiatieven in Nieuw-West, Noord en Zuidoost, de gemeente incl. betrokkenen bij Masterplan Zuidoost, Samen Nieuw-West en Aanpak Noord, fondsen en andere experts. De uitkomsten van deze gesprekken vormen de basis van het advies voor het Nieuw Amsterdams Verbond.

In eerste instantie richtte de verkenning zich op de mogelijkheid van een fonds voor het financieren van maatschappelijke initiatieven. Al snel kwam de ontwikkeling van een vereniging nadrukkelijk in beeld. Het doel van het Nieuw Amsterdams Verbond is om , daar waar de brede welvaart achterblijft, extra middelen. menskracht. kennis en netwerken in te zetten om gezamenlijk de leefbaarheid in de breedste zin van het woord te versterken. Dit vanuit een gedeeld gevoel van verantwoordelijkheid voor de toekomst van Amsterdam.

Het Nieuw Amsterdams Verbond bestaat uit verschillende onderdelen:
• **Portfolio van maatschappelijke initiatieven:** een overzicht van sterke initiatieven die bewezen betrouwbare partners zijn en al impact hebben gemaakt. Er is ook ruimte voor vernieuwende initiatieven en andere wensen vanuit de wijken, waardoor bedrijven zich aan diverse projecten kunnen verbinden.
• **Tafels:** bij deze tafels komen bedrijven en maatschappelijke initiatieven samen om te bespreken wat er nodig is aan kennis, netwerken, uren, laptops, ruimtes, enzovoort. Dit gebeurt vraag gestuurd en gebaseerd op het vertrouwen dat deze maatschappelijke initiatieven het beste weten wat er nodig is.

Conclusies en adviezen

1. Samenwerking met bedrijven
Bedrijven willen zich graag inzetten voor de grote maatschappelijke opgaven waar de stad voor staat en de stad heeft bedrijven nodig voor het aangaan van deze opgaven.
2. Cruciale rol van maatschappelijke initiatieven

Maatschappelijke initiatieven in de verschillende wijken spelen een cruciale rol met hun bijdragen aan deze maatschappelijke opgaven.

3. Wederkerige relatie met de stad

Bedrijven die zich inzetten doen dat vanuit de verwachting een wederkerige relatie te onderhouden met de stad. Om dit te bereiken is het instellen van een liaisonteam hoog in de organisatie van de gemeente een belangrijke eerste stap (advies). Hier is al een start mee gemaakt vanuit de gemeente.

4. Versnippering van samenwerkingsprogramma's

Er is sprake van grote versnippering binnen de gemeente in het aantal programma's voor samenwerking met het bedrijfsleven en/of maatschappelijke initiatieven. Start elk nieuw plan voor een samenwerkingsprogramma met een gemeentebrede analyse van wat er allemaal al is en laat dat bepalend zijn voor het wel of niet opzetten van een nieuwe samenwerking (advies). Naast deze analyse is ook een gemeentebrede ondersteuning van initiatieven en samenwerking binnen de gemeente noodzakelijk. Dit onderwerp zal verder worden besproken in de volgende fase.

5. Ontwikkeling van het Nieuw Amsterdams Verbond

Ontwikkel het Nieuw Amsterdams Verbond als een vereniging waarin plaats is voor nieuwe vormen van samenwerking gebaseerd op gelijkwaardigheid. Er is veel bereidheid en energie om in Amsterdam samen de schouders eronder te zetten en te komen tot deze nieuwe vormen van ondersteuning en samenwerking. De tijd lijkt rijp om deze woorden om te zetten in daden: de vereniging als een cadeau aan de jarige stad (advies).

Vervolgstappen

Nina Tellegen gaat, in opdracht van de gemeente Amsterdam en in nauwe samenwerking met het bedrijfsleven, de vervolgfase van de verkenning uitvoeren tot eind oktober 2024. In deze periode werkt zij samen met een kernteam (vier personen: mensen uit bedrijfsleven, kenner van maatschappelijke initiatieven en een medewerker vanuit de gemeente) en een kring van meedenkers (bedrijven, gemeente en andere experts) aan de verdere uitwerking van het Nieuw Amsterdams Verbond. Ook stemt zij regelmatig af met een breed samengestelde klankbordgroep vanuit de gemeente. Het doel is om het Verbond rond de start van de viering van Amsterdam 750 te lanceren. Mocht deze fase succesvol verlopen dan zal het jaar tussen oktober 2024 en oktober 2025 worden gebruikt om verder te bouwen en tegelijkertijd een belangrijke maatschappelijke opgave aan te pakken. De vereniging Nieuw Amsterdams Verbond en de eerste resultaten worden rond oktober 2025 aan de stad gepresenteerd als blijvende herinnering aan de 750ste verjaardag van Amsterdam.

Participatie

Bij de totstandkoming van de raadsinformatiebrief zijn de bestuursdienst en DMC betrokken geweest. Tijdens de verkenning van het Nieuw Amsterdams Verbond zijn diverse stakeholders geraadpleegd, zowel binnen als buiten de gemeente. Een overzicht van alle gesprekspartners sinds de start van de verkenning in februari 2024 is als bijlage bij het Advies Verkenning Nieuw Amsterdams Verbond opgenomen.

Financiële onderbouwing

Consequenties gedekt? Ja

Overige toelichting

De kosten vanuit de gemeente voor deze fase zijn EUR 48.000 (ex BTW). Deze kosten worden gedekt uit het bestaande budget van de Directie Middelen en Control.

Conclusie

De genoemde beslispunten in de voordracht hebben wel financiële consequenties en deze zijn reeds geraamd in de begroting (100% dekking).

Communicatie

Binnen de gemeente

Opnemen in de te publiceren besluitenlijst.

Buiten de gemeente

Opnemen in de te publiceren besluitenlijst.

Documenten

Registratienr.	Naam
AD2024-042679	1. Raadsinformatiebrief Verkenning en Adviesrapport NAV.docx (msw12)
AD2024-042680	2. Advies Verkenning Nieuw Amsterdams Verbond 30 mei 2024.pdf (pdf)
AD2024-042681	Advies (pdf)
AD2024-042660	College van B&W Voordracht (pdf)

Behandelend ambtenaar (naam, telefoonnummer en e-mailadres)

Informatie niet beschikbaar

Besluit college van burgemeester en wethouders

Conform besloten